

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 370

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 25 aprilie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
426. — Hotărâre privind aprobarea conversiei în acțiuni a obligațiilor bugetare principale ale Companiei Naționale „Unifarm” — S.A.	2
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
240. — Decizie privind numirea domnului Adrian Zvîncă în funcția de secretar de stat la Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale	2
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
565. — Ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației privind completarea Ordinului ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 435/2021 pentru aprobarea unor proceduri privind agreementul tehnic în construcții	3
3.840. — Ordin al ministrului educației și cercetării privind aprobarea Metodologiei de recunoaștere a actelor de studii care în statul de origine dau acces la profesia didactică, eliberate de instituții acreditate de învățământ din Uniunea Europeană, Spațiul Economic European, Confederația Elvețiană și din străinătate, precum și recunoașterea competențelor în vederea exercitării profesiei de cadru didactic calificat în învățământul preuniversitar din România	4–7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 76 din 3 martie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	8–15

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind aprobarea conversiei în acțiuni a obligațiilor bugetare principale ale Companiei Naționale „Unifarm” — S.A.

Având în vedere prevederile art. 1 și art. 4 alin. (2¹) din Ordonanța Guvernului nr. 6/2019 privind instituirea unor facilități fiscale, aprobată prin Legea nr. 216/2021, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 264 alin. (2) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă conversia în acțiuni a obligațiilor bugetare principale ale Companiei Naționale „Unifarm” — S.A., companie de interes strategic național, care își desfășoară activitatea în domeniul sanitar, la care statul este acționar unic, reprezentând obligații bugetare principale în cuantum de 488.690.000 lei, datorate și neachitate la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, conform Acordului de principiu nr. 34122808A din 2.07.2024 și Deciziei nr. 34122997A din 9.07.2024 emise de organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Art. 2. — Conversia obligațiilor bugetare principale în acțiuni, prevăzută la art. 1, se realizează în condițiile legii și conform prevederilor actului constitutiv al Companiei Naționale „Unifarm” — S.A., precum și cu respectarea procedurilor privind ajutorul de stat.

Art. 3. — Acțiunile nou-emise în favoarea statului român în urma conversiei prevăzute la art. 1 sunt administrate de Ministerul Sănătății, care exercită drepturile și obligațiile statului român în calitate de acționar pentru acțiunile emise în favoarea statului.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
p. Viceprim-ministru,
Mihaela-Ioana Kaitor,
secretar de stat
p. Viceprim-ministru, ministrul finanțelor,
Mihai Diaconu,
secretar de stat
Ministrul sănătății,
Alexandru Rafila

București, 24 aprilie 2025.
Nr. 426.

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

privind numirea domnului Adrian Zvîncă în funcția de secretar de stat la Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale

În temeiul art. 29 și al art. 31 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Adrian Zvîncă se numește în funcția de secretar de stat la Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
p. Secretarul general al Guvernului,
Mihnea-Claudiu Drumea

București, 25 aprilie 2025.
Nr. 240.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

ORDIN

privind completarea Ordinului ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 435/2021 pentru aprobarea unor proceduri privind agreementul tehnic în construcții

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 668/2017 privind stabilirea condițiilor pentru comercializarea produselor pentru construcții și cu Regulamentul privind agreementul tehnic în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 766/1997 pentru aprobarea unor regulamente privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 37 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 668/2017 privind stabilirea condițiilor pentru comercializarea produselor pentru construcții, ale art. 41 alin. (2) din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 12 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 477/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației emite prezentul ordin.

Art. I. — Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 435/2021 pentru aprobarea unor proceduri privind agreementul tehnic în construcții, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 412 din 20 aprilie 2021, se completează după cum urmează:

— **După articolul 4 se introduc trei noi articole, articolele 41-43, cu următorul cuprins:**

„Art. 41. — Perioada de abilitare a organismelor elaboratoare de agreemente tehnice menționate la art. 4, acordată prin certificatul de abilitare, a cărei dată de expirare nu a fost depășită, se prelungește de drept cu încă un an, fără însă a depăși perioada de 6 ani prevăzută la art. 5 din Procedura privind abilitarea și supravegherea organismelor elaboratoare de agreemente tehnice în construcții, prevăzută în anexa nr. 2, calculată de la data abilitării curente.

Art. 42. — Pentru perioada cuprinsă între data intrării în vigoare a prezentului ordin și noua dată de expirare a abilitării organismelor elaboratoare de agreemente tehnice, prelungită în conformitate cu prevederile art. 41, Consiliul Tehnic Permanent pentru Construcții emite un nou certificat de abilitare, după

modelul prevăzut în anexa nr. 2e la Procedura privind abilitarea și supravegherea organismelor elaboratoare de agreemente tehnice în construcții, prevăzută în anexa nr. 2, în două exemplare originale, semnate de președintele Consiliului Tehnic Permanent pentru Construcții; un exemplar se transmite organismului elaborator de agreemente tehnice abilitat, iar celălalt se introduce în dosarul de abilitare al organismului respectiv, aflat în arhiva Consiliului Tehnic Permanent pentru Construcții.

Art. 43. — Menținerea abilitării organismelor elaboratoare de agreemente tehnice până la data expirării acesteia menționată în noul certificat este condiționată de îndeplinirea continuă a criteriilor care au stat la baza acordării abilitării, cerință reconfirmată prin raportul auditului de supraveghere a activității organismului, întocmit de comisia de evaluare în vederea supravegherii, înființată în conformitate cu prevederile art. 23 din Procedura privind abilitarea și supravegherea organismelor elaboratoare de agreemente tehnice în construcții, prevăzută în anexa nr. 2.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Cseke Attila-Zoltan

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN

privind aprobarea Metodologiei de recunoaștere a actelor de studii care în statul de origine dau acces la profesia didactică, eliberate de instituții acreditate de învățământ din Uniunea Europeană, Spațiul Economic European, Confederația Elvețiană și din străinătate, precum și recunoașterea competențelor în vederea exercitării profesiei de cadru didactic calificat în învățământul preuniversitar din România

În temeiul Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și al Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare,
în conformitate cu Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare,
în baza Legii nr. 172/1998 privind ratificarea Convenției cu privire la recunoașterea atestatelor obținute în învățământul superior în statele din regiunea Europei, adoptată la Lisabona la 11 aprilie 1997,
în conformitate cu recomandările prevăzute în Manualul pentru recunoaștere europeană, aprobat prin Comunicatul de la București, emis în urma Conferinței miniștrilor din statele membre ale Spațiului European al Învățământului Superior din 27 aprilie 2012, având în vedere Recomandarea Consiliului din 26 noiembrie 2018 privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor dobândite în cadrul învățământului superior și a celor dobândite ca urmare a absolvirii unui ciclu secundar superior de învățământ și formare, precum și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate,
în baza Legii nr. 164/2021 privind acceptarea Convenției globale pentru recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019,
având în vedere Recomandarea (UE) 2023/2.611 a Comisiei din 15 noiembrie 2023 privind recunoașterea calificărilor resortisanților țărilor terțe,
luând în considerare prevederile Ordinului ministrului educației nr. 4.002/2024 privind aprobarea listei universităților de prestigiu din alte state,
în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit protecție internațională sau un drept de ședere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene, aprobată cu modificări prin Legea nr. 185/2004, cu modificările și completările ulterioare,
în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/2005 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
în baza Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2018/1.724 al Parlamentului European și al Consiliului privind înființarea unui portal digital unic (gateway) pentru a oferi acces la informații, la proceduri și la servicii de asistență și de soluționare a problemelor și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1.024/2012,
în temeiul art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de recunoaștere a actelor de studii care în statul de origine dau acces la profesia didactică, eliberate de instituții acreditate de învățământ din Uniunea Europeană, Spațiul Economic European, Confederația Elvețiană și din străinătate, precum și recunoașterea competențelor în vederea exercitării profesiei de cadru didactic calificat în învățământul preuniversitar din România, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, orice prevedere contrară se abrogă.

Art. 3. — Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar, inspectoratele școlare, unitățile de învățământ preuniversitar și instituțiile de învățământ superior duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Daniel-Ovidiu David

METODOLOGIE**de recunoaștere a actelor de studii care în statul de origine dau acces la profesia didactică, eliberate de instituții acreditate de învățământ din Uniunea Europeană, Spațiul Economic European, Confederația Elvețiană și din străinătate, precum și recunoașterea competențelor în vederea exercitării profesiei de cadru didactic calificat în învățământul preuniversitar din România**

Art. 1. — (1) În sensul prezentei metodologii, procedura de recunoaștere constă în evaluarea și compatibilizarea nivelului, domeniului și/sau a specializării absolvite în state membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European, în Confederația Elvețiană și în străinătate prin raportare la sistemul românesc de învățământ, cu luarea în considerare a condițiilor de exercitare a profesiei de cadru didactic în învățământul preuniversitar din România. Recunoașterea se finalizează cu eliberarea unui atestat de recunoaștere a dreptului de a exercita profesia didactică în învățământul preuniversitar din România prin care i se acordă titularului (denumit în continuare *solicitant*) drepturi în vederea accesului ca personal didactic calificat în învățământul preuniversitar din România.

(2) Recunoașterea se realizează de către Ministerul Educației și Cercetării, prin Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar, autoritate competentă pentru profesia de cadru didactic în învățământul preuniversitar, conform reglementărilor europene și naționale.

(3) Atestatul de recunoaștere prevăzut la alin. (1) permite înscrierea la concursul pentru ocuparea posturilor/catedrelor vacante/rezervate într-o unitate de învățământ preuniversitar din România, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

Art. 2. — Prezenta metodologie se aplică actelor de studii care atestă absolvirea de către solicitant a studiilor la o instituție recunoscută de învățământ dintr-un stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European, din Confederația Elvețiană și din străinătate, în vederea permiterii accesului ca personal didactic calificat în învățământul preuniversitar pe piața forței de muncă din România.

Art. 3. — Recunoașterea actelor de studii eliberate de instituții recunoscute de învățământ dintr-un stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European, din Confederația Elvețiană și din străinătate în vederea exercitării profesiei de cadru didactic în învățământul preuniversitar din România poate fi solicitată de către următoarele categorii de cetățeni:

a) cetățeni români, cetățeni ai celorlalte state membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană;

b) cetățeni din state terțe care beneficiază de egalitate de tratament cu cetățenii români și persoanele care beneficiază de o formă de protecție internațională pe teritoriul României, conform legii, în ceea ce privește accesul pe piața muncii;

c) cetățeni din state terțe, în vederea accesului pe piața forței de muncă din România.

Art. 4. — (1) În procedura de evaluare a actelor de studii, Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar analizează și verifică:

a) apartenența actelor de studii la categoria actelor de studii naționale, eliberate în sistemul de învățământ din statul de origine;

b) statutul instituției de învățământ emitente în statul de origine;

c) dreptul la exercitarea profesiei de cadru didactic în învățământul preuniversitar din statul de origine, conferit de actele de studii eliberate de instituțiile de învățământ absolvite de solicitant;

d) nivelul calificării/certificării corespunzător actului de studii, raportat la Cadrul european al calificărilor, la ISCED și la alte cadre internaționale de calificare;

e) corespondența dintre nivelul formării inițiale absolvite și cel al formării inițiale pentru cariera didactică în învățământul

preuniversitar din România, în acord cu prevederile din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;

f) domeniul de studiu și/sau programul de studii, curriculumul/volumul de muncă/rezultatele învățării, dacă este cazul.

(2) În cazul în care evaluarea elementelor menționate la alin. (1) evidențiază diferențe substanțiale prin raportare la sistemul românesc de învățământ, Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar poate:

a) recunoaște actele de studii, după aplicarea de măsuri compensatorii, în vederea armonizării diferențelor dintre formarea inițială efectuată în străinătate și formarea profesională furnizată de sistemul de învățământ din România;

b) respinge motivat cererea de recunoaștere a actelor de studii.

Art. 5. — (1) Actele de studii care atestă absolvirea formării inițiale pentru profesia didactică în învățământul preuniversitar se pot recunoaște dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) instituția de învățământ care a eliberat actele de studii este recunoscută în statul de origine;

b) formarea inițială s-a realizat pe baza unei diplome ce aparține categoriei actelor de studii recunoscute de autoritățile competente din statul de origine;

c) nivelul certificării corespunzătoare actului de studii este similar cu cel din sistemul românesc de învățământ;

d) domeniul de studii și/sau programul de studii, curriculumul și forma de învățământ corespund cu cele din sistemul românesc de învățământ.

(2) În urma evaluării, dacă sunt îndeplinite condițiile menționate la alin. (1), pe baza documentelor transmise, Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar emite un document de recunoaștere a formării inițiale pentru cariera didactică în învățământul preuniversitar. În cazul în care documentele transmise sunt provizorii, Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar poate emite un document provizoriu de recunoaștere a formării inițiale pentru cariera didactică în învățământul preuniversitar.

(3) Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar poate dispune soluția de nerecunoaștere în cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile de la alin. (1), precum și în alte situații, cu respectarea legislației naționale și a bunelor practici și recomandări europene/internaționale.

Art. 6. — (1) Dosarul pentru recunoașterea, în România, a formării inițiale absolvite într-un stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European, în Confederația Elvețiană, în vederea exercitării profesiei de cadru didactic în învățământul preuniversitar din România, cuprinde următoarele documente:

a) cererea-tip, datată cu cel mult 30 de zile anterior transmiterii, în original;

b) actul de identitate (carte de identitate/pașaport) și dovada de schimbare a numelui (în copie), după caz;

c) diplomă de bacalaureat, diploma de absolvire a studiilor postliceale/certificatul de calificare profesională, diplomă care atestă finalizarea ciclului de studii universitare sau postuniversitare și suplimentul/foaia matricolă la respectiva diplomă, în copie și în traducere autorizată; solicitanții care dețin un document de recunoaștere a studiilor emis de Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor îl depun obligatoriu (în copie);

d) actul de studii care atestă finalizarea programului de formare inițială pentru cariera didactică în învățământul preuniversitar, însoțit de suplimentul/foaia matricolă la respectiva diplomă, în copie și în traducere autorizată, după caz;

e) programa analitică/descrierea completă/planul de învățământ a/al formării inițiale pentru cariera didactică în învățământul preuniversitar absolvite, dovedite prin documentele de la lit. d), în copie și în traducere autorizată;

f) adeverință de conformitate a studiilor în baza Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale în vederea desfășurării activității didactice la nivel preuniversitar în statul de origine, eliberată de autoritatea competentă din statul de origine, care să confirme următoarele informații:

— diploma a fost emisă de o instituție de învățământ recunoscută în statul de origine;

— diploma respectă nivelul de calificare din Directiva 2005/36/CE în acord cu condițiile minime de studii prevăzute de legislația română în domeniu;

— o listă a disciplinelor ce pot fi predate și a categoriilor de vârstă la care solicitantul poate preda, în baza calificării obținute;

g) certificat de competență lingvistică în limba română nivel minim C1, eliberat de o instituție de învățământ superior din România care are acreditat programul de studii An pregătitor de limba română, indiferent de domeniul studiat, sau de Institutul Limbii Române, ori acte de studii românești emise în urma absolvirii unor programe de studii cu predare în limba română (diplome și certificate) sau acte de studii/situații școlare atestând cel puțin trei ani de studii consecutivi urmați în limba română într-o unitate/instituție de învățământ din sistemul național din România sau străinătate;

h) documente care atestă experiența didactică în statul de origine, după caz.

(2) Dosarul pentru recunoașterea, în România, a pregătirii absolvite în state terțe, pregătire care în statul respectiv îi permite solicitantului accesul la profesia de cadru didactic în învățământul preuniversitar, cuprinde următoarele documente:

a) cererea-tip, datată cu cel mult 30 de zile anterior depunerii, în original;

b) actul de identitate (carte de identitate/pașaport) și dovada de schimbare a numelui (în copie), după caz;

c) documentul de recunoaștere a studiilor emis de Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor (în copie);

d) actul/actele de studii/documentul de studii care atestă finalizarea pregătirii specifice pentru profesia de cadru didactic ce urmează a fi supusă recunoașterii, în copie și în traducere legalizată;

e) foaia matricolă/suplimentul la respectiva diplomă care atestă finalizarea pregătirii specifice profesiei de cadru didactic ce urmează a fi supusă recunoașterii, în copie și în traducere legalizată;

f) programa analitică (descrierea completă/planul de învățământ) a pregătirii specifice profesiei de cadru didactic absolvite, în copie și în traducere legalizată;

g) certificat de competență lingvistică în limba română nivel minim C1, eliberat de o instituție de învățământ superior din România care are acreditat programul de studii An pregătitor de limba română, indiferent de domeniul studiat, sau de Institutul Limbii Române, ori acte de studii românești emise în urma absolvirii unor programe de studii cu predare în limba română (diplome și certificate) sau acte de studii/situații școlare atestând cel puțin trei ani de studii consecutivi urmați în limba română într-o unitate/instituție de învățământ din sistemul național din România sau străinătate;

h) documente care atestă experiența didactică în statul de origine, după caz.

(3) Actele de studii supuse recunoașterii sunt autentificate cu apostila de la Haga pentru statele care sunt părți ale Convenției privind Apostila de la Haga, iar pentru celelalte state actele de studii sunt supralegalizate sau însoțite de adeverință de autenticitate emisă de către autoritățile competente din țara de proveniență. Scutirea de apostilare sau supralegalizare este

permisă în temeiul legii, pentru persoanele care beneficiază de o formă de protecție internațională pe teritoriul României, în conformitate cu prevederile unui tratat internațional la care România este parte sau atunci când actele de studii pot fi verificate în baza de date online ale instituțiilor emitente sau ale autorităților din statul de origine.

(4) În situația în care se constată existența oricăror suspiciuni privind autenticitatea actelor de studii se informează în scris Direcția generală juridică și relația cu Parlamentul și partenerii sociali din cadrul Ministerului Educației și Cercetării în vederea înaintării sesizării către autoritățile abilitate, procedura de recunoaștere fiind suspendată până la finalizarea cercetărilor de către organele abilitate.

Art. 7. — (1) Recunoașterea dreptului de a exercita profesia didactică în învățământul preuniversitar din România poate fi solicitată de următoarele categorii de persoane:

a) titularul actelor de studii;

b) soțul/soția titularului actului de studii ori o rudă până la gradul II cu titularul actului de studii;

c) orice altă persoană fizică sau juridică care prezintă procură notarială sau împuternicire avocațială (în original).

(2) În cazul în care procura notarială a fost întocmită pe teritoriul altui stat se prezintă și o traducere legalizată în limba română. Procura trebuie să conțină apostila de la Haga sau supralegalizarea de autoritățile competente ale statului pe al cărui teritoriu a fost întocmită, cu excepția statelor cu care România a încheiat tratate sau convenții bilaterale în acest sens.

(3) Dosarul pentru eliberarea atestatului de recunoaștere a dreptului de a exercita profesia didactică în învățământul preuniversitar din România se transmite:

a) la Registratura Ministerului Educației și Cercetării;

b) online, prin Punctul de contact unic electronic (PCUe).

Solicitantul poate opta doar pentru o singură modalitate de transmitere.

(4) În cazul în care dosarul se transmite prin PCUe, documentele se transmit în format scanat. Mărimea fiecărui fișier ce cuprinde un întreg document nu trebuie să depășească doi megabytes.

(5) Pentru fiecare dosar depus se poate elibera maximum un atestat de recunoaștere a dreptului de a exercita profesia didactică în învățământul preuniversitar din România.

Art. 8. — (1) Durata de soluționare a dosarelor este de 60 de zile lucrătoare de la data înregistrării dosarului complet la Registratura Ministerului Educației și Cercetării.

(2) Termenul de soluționare prevăzut la alin. (1) se poate prelungi în cazuri justificate, solicitantul fiind anunțat în scris, prin curier poștal sau poștă electronică.

(3) În cazul în care se constată că dosarul este incomplet, solicitantul este informat cu privire la completarea dosarului. Termenul maxim pentru completarea dosarului este de trei luni calendaristice de la data primirii înștiințării.

(4) În cazul în care solicitantul nu completează dosarul în termen, dosarul se clasează, urmând ca reluarea procedurii să se facă în baza depunerii unui nou dosar.

Art. 9. — (1) Decizia Direcției generale management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar poate fi contestată o singură dată, în termen de 15 zile lucrătoare de la data luării la cunoștință, printr-o cerere motivată.

(2) Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar se pronunță asupra celor solicitate în termen de 45 de zile lucrătoare. Termenul de soluționare se poate prelungi în cazuri justificate, solicitantul fiind informat în acest sens.

(3) Soluția de respingere a contestației poate fi atacată de solicitant în instanță.

Art. 10. — (1) Atestatul de recunoaștere a dreptului de a exercita profesia didactică în învățământul preuniversitar din România se poate elibera astfel:

a) titularului actelor de studii;

b) soțului/soției titularului actului de studii ori unei rude până la gradul II cu titularul actului de studii;

c) oricărei alte persoane fizice sau juridice care prezintă procură notarială sau împuternicire avocațială.

(2) În cazul în care procura notarială a fost întocmită pe teritoriul altui stat se prezintă și o traducere legalizată în limba română. Procura trebuie să conțină apostila de la Haga sau supralegalizarea de autoritățile competente ale statului pe al cărui teritoriu a fost întocmită, cu excepția statelor cu care România a încheiat tratate sau convenții bilaterale în acest sens.

(3) Atestatul de recunoaștere a dreptului de a exercita profesia didactică în învățământul preuniversitar din România se eliberează în format digital (cu semnătură electronică) pentru dosarele depuse online prin PCUe.

(4) În cazul pierderii, distrugerii complete sau deteriorării parțiale a atestatului de recunoaștere a dreptului de a exercita profesia didactică în învățământul preuniversitar din România se poate elibera un duplicat al acestuia. Pentru eliberarea duplicatului, solicitantul adresează, în scris, o cerere, însoțită de următoarele documente: copie a actului/actelor de studii care a fost recunoscut/au fost recunoscute; copie a actului de identitate; declarație notarială cu privire la încadrarea în una dintre situațiile menționate mai sus.

Art. 11. — (1) În vederea recunoașterii pregătirii psihopedagogice inițiale pentru profesia didactică în învățământul preuniversitar, finalizată în state din Uniunea Europeană, Spațiul Economic European, în Confederația Elvețiană și în străinătate, Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar colaborează cu Comisia Specializată de Recunoaștere, înființată prin ordin al ministrului, formată din reprezentanți desemnați ai unităților de învățământ și instituțiilor de învățământ superior acreditate care organizează programe de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică.

(2) Comisia Specializată de Recunoaștere are următoarele atribuții:

a) analizează și evaluează, în baza procedurilor proprii, documentația transmisă și verificată anterior, din punct de vedere administrativ, de Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar;

b) evaluează formarea psihopedagogică finalizată de solicitant;

c) pronunță o decizie cu privire la solicitarea de recunoaștere, pe baza căreia ulterior se va emite sau nu se va emite atestatul de recunoaștere a dreptului de a exercita profesia didactică în învățământul preuniversitar din România.

Art. 12. — (1) Măsurile compensatorii menționate la art. 4 alin. (2) se organizează în cadrul unităților de învățământ preuniversitar/instituțiilor acreditate de învățământ superior, cu respectarea prevederilor din legislația română în vigoare, și pot consta în:

a) parcurgerea unor discipline din cadrul programelor de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică, organizate de către departamentele de specialitate din cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate din România;

b) susținerea unui număr de patru activități didactice la clasă, conform specializării din formarea inițială, în prezența unei comisii de recunoaștere a competențelor didactice;

c) efectuarea de stagii de adaptare cu durata de 40 de ore în unități de învățământ cu statut de școli de aplicație cu specializarea în cauză acreditată.

(2) În situația de la alin. (1) lit. b) trei activități didactice sunt de predare-învățare-evaluare și o activitate este de evaluare, analiză și interpretare a rezultatelor învățării copiilor/elevilor, conform specializării din formarea inițială. Comisia de recunoaștere a competențelor didactice, numită prin decizie a inspectorului școlar general, constituită din doi inspectori școlari/metodiști/cadre didactice de specialitate, completează o grilă de evaluare a activităților didactice susținute. Condiția de

recunoaștere se constituie îndeplinită dacă un candidat obține minimum nota 7 la fiecare dintre activitățile didactice susținute. După evaluarea activităților didactice, comisia completează și transmite la Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar raportul privind recunoașterea competențelor didactice, însoțit de documentele aferente procesului de evaluare.

(3) Susținerea uneia dintre măsurile compensatorii se stabilește în termen de maximum 45 de zile de la data înregistrării solicitării. Susținerea măsurilor compensatorii este condiționată de achitarea de către solicitant a unei taxe la unitatea de învățământ cu statut de școală de aplicație/instituția de învățământ superior.

(4) Organizarea susținerii măsurilor compensatorii se realizează de către inspectoratul școlar județean/al municipiului București în cadrul unităților de învățământ preuniversitar cu statut de școală de aplicație și al instituțiilor acreditate de învățământ superior, conform structurii anului școlar/universitar, astfel încât aplicantul să aibă posibilitatea de a susține măsurile compensatorii menționate la alin. (1) în termen de cel mult un an de la decizia inițială privind susținerea acestor măsuri.

(5) În urma susținerii măsurilor compensatorii, inspectoratele școlare sau instituțiile acreditate de învățământ superior transmit la Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar o adeverință care atestă susținerea acestora, respectiv raportul privind recunoașterea competențelor didactice, prevăzut la alin. (2).

(6) Pe baza adeverinței/raportului, Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar eliberează atestatul de recunoaștere a dreptului de a exercita profesia didactică în învățământul preuniversitar din România sau transmite refuzul de a elibera atestatul de recunoaștere a dreptului de a exercita profesia didactică în învățământul preuniversitar din România.

Art. 13. — (1) Recunoașterea formării inițiale pentru profesia de cadru didactic în învățământul preuniversitar pentru solicitanții de azil și/sau beneficiarii unei forme de protecție internațională în România se realizează în conformitate cu prevederile prezentei metodologii și ale normelor legale naționale și internaționale cu privire la aceste categorii de persoane.

(2) Persoanele care beneficiază de protecție internațională pe teritoriul României și care nu pot face dovada actelor de studii sau a calificărilor obținute pot aplica pentru pașaportul european al calificărilor pentru refugiați, care se eliberează în limba engleză sub egida Consiliului Europei.

(3) Pașaportul european al calificărilor pentru refugiați este un document standardizat la nivel european, cu o valabilitate de cinci ani, nu constituie un act oficial de recunoaștere și are caracter de recomandare.

(4) În baza pașaportului european al calificărilor pentru refugiați, Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor poate emite o recomandare pentru accesul la studii și la piața forței de muncă pe teritoriul României.

Art. 14. — Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar, inspectoratele școlare și instituțiile de învățământ superior pot elabora proceduri proprii în vederea aplicării prevederilor prezentei metodologii.

Art. 15. — Prevederile prezentei metodologii se aplică cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și a legislației naționale privind protecția și securitatea datelor personale.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 76

din 3 martie 2025

Dosar nr. 2.338/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Diana Florea Burgazli	— judecător la Secția I civilă
Daniel Marian Drăghici	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Sandu-Necula	— judecător la Secția a II-a civilă
Simona Maria Zarafiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Luiza Maria Păun	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Nicoleta Ghica-Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina Elena Vladu-Crevon	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.338/1/2024, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Oana Cristina Popescu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 3.121/30/2022 și de

Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.624/90/2022, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților; Ministerul Public și Ministerul Justiției au depus puncte de vedere asupra raportului.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

7. Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 16 octombrie 2024, în Dosarul nr. 3.121/30/2022, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă coroborat cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept:

Interpretarea sintagmei „indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime” din art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 303/2004), odată cu intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 153/2017), și anume dacă luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime presupune adăugarea acestora la indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, indiferent dacă respectivele sporuri au fost sau nu introduse, prin modificări legislative ulterioare, în indemnizația brută.

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 23 octombrie 2024, cu nr. 2.338/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la 3 martie 2025.

9. Ulterior, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrată, cu nr. 3.037/1/2024, sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.624/90/2022 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la problema de drept:

Interpretarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, cu referire la art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, referitor la modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu a unui procuror

pensionar ce deține titlul de doctor în drept, respectiv dacă se are în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumul fix stabilit prin Legea-cadru nr. 153/2017.

10. Considerându-se că există „o strânsă legătură” între obiectul primei sesizări și cel al sesizării înregistrate ulterior, în temeiul art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 s-a dispus conexarea Dosarului nr. 3.037/1/2024 la Dosarul nr. 2.338/1/2024.

II. Normele de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

11. Legea nr. 303/2004, forma în vigoare la data înregistrării acțiunilor ce fac obiectul dosarelor nr. 3.121/30/2022 și nr. 2.624/90/2022:

Art. 85 — (...) „(2) Pensile de serviciu ale judecătorilor și procurorilor, precum și pensile de urmaș prevăzute la art. 84 se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie de serviciu mai mică, judecătorul sau procurorul își poate păstra pensia aflată în plată.”

12. Legea-cadru nr. 153/2017:

Art. 7 — Termeni

„În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație: (...)

c) indemnizația de încadrare reprezintă suma de bani corespunzătoare funcției, gradului, gradației și vechimii în funcție, prevăzută în anexele nr. I-IX; (...)

m) venitul salarial al personalului din sectorul bugetar cuprinde salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare, indemnizațiile lunare și, după caz, compensațiile, indemnizațiile, sporurile, majorările, adaosurile, primele și premiile, precum și alte drepturi în bani și/sau în natură, corespunzătoare fiecărei categorii de personal din sectorul bugetar.”

Art. 14 alin. (1)

„Personalul care deține titlul științific de doctor beneficiază de o indemnizație lunară pentru titlul științific de doctor în cuantum de 50% din nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, dacă își desfășoară activitatea în domeniul pentru care deține titlul. Cuantumul salarial al acestei indemnizații nu se ia în calcul la determinarea limitei sporurilor, compensațiilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor prevăzută la art. 25.”

Art. 24 — Sporuri și drepturi salariale specifice

„Limita maximă a sporurilor, compensațiilor, indemnizațiilor, adaosurilor, majorărilor, primelor, premiilor și a altor elemente ale venitului salarial specific fiecărui domeniu de activitate este prevăzută în prezenta lege și în anexele nr. I-VIII.”

Art. 25 — Limitarea sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor și a altor drepturi

„(1) Suma sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor, inclusiv cele pentru hrană și vacanță, acordate cumulativ pe total buget pentru fiecare ordonator de credite nu poate depăși 30% din suma salariilor de bază, a soldelor de funcție/salariilor de funcție, soldelor de grad/salariilor gradului profesional deținut, gradațiilor și a soldelor de comandă/salariilor de comandă, a indemnizațiilor de încadrare și a indemnizațiilor lunare, după caz.”

Anexa nr. V — Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” și Curtea Constituțională

Capitolul VIII — Reglementări specifice personalului din sistemul justiției

Secțiunea 1 — Dispoziții comune

„Art. 4. — (1) Pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase, personalul prevăzut la art. 1 beneficiază de un spor de până la 15% din salariul de bază sau, după caz, din indemnizația de încadrare, corespunzător timpului lucrat.

(2) Condițiile de acordare a sporului prevăzut la alin. (1) se aprobă de ordonatorul principal de credite în limita prevederilor din regulamentul elaborat potrivit prezentei legi, având la bază buletinele de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens.”

„Art. 5. — Judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție, de la curțile de apel, tribunale, tribunalele specializate și judecătorii, procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe, membrii Consiliului Superior al Magistraturii, personal de specialitate juridică asimilat magistraților, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, asistenții judiciari, inspectorii judiciari, personalul auxiliar de specialitate, personalul de specialitate criminalistică și personalul auxiliar de specialitate criminalistică din cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și al laboratoarelor de expertize criminalistice, ofițerii și agenții de poliție judiciară, precum și specialiștii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, personalul de probațiune beneficiază și de un spor pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de până la 25%, respectiv de un spor pentru păstrarea confidențialității de până la 5%, aplicate la salariul de bază lunar, respectiv la indemnizația lunară de încadrare.”

III. Expunerea succintă a proceselor

Sesizarea Curții de Apel Timișoara

13. Prin Cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Timiș în data de 19 iulie 2022 cu nr. 3.121/30/2022, reclamantul persoană fizică a chemat în judecată pârâtii instituții publice, solicitând instanței să dispună obligarea pârâților instituții publice să îi actualizeze pensia de serviciu, raportat la valoarea de referință sectorială (VRS) de 605,225 lei, prin emiterea adeverinței-tip cu baza de calcul, conform art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, pornind de la indemnizația brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, la care să fie adăugate, în procent, sporurile intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, respectiv sporul de vechime în muncă de 25%, sporul de vechime în funcție de 20%, sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică de 50%, sporul de toxicitate de 15%, sporul de confidențialitate de 15%, începând cu data de 15.03.2018.

Sesizarea Curții de Apel Pitești

14. Prin Cererea de chemare în judecată formulată la data de 12.09.2022 și înregistrată cu nr. 2.624/90/2022 pe rolul Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, Complet specializat de litigii de muncă și asigurări sociale, reclamantul persoană fizică, în contradictoriu cu pârâtii instituții publice, a solicitat obligarea acestora să recalculeze pensia de serviciu, începând cu data de 1.07.2017 și pe viitor, luând în calcul sporul de doctorat de 15% avut în plată la data pensionării, acordat conform Legii nr. 303/2004, și să oblige pârâtii la plata diferențelor de pensie dintre suma rezultată din recalculare în raport cu sporul de doctorat de 15% și sumele efectiv încasate, la care se adaugă dobânda aferentă.

IV. Motivele reținute de titularii sesizărilor

Sesizarea Curții de Apel Timișoara

15. Instanța de trimitere a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în raport cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

16. Chestiunea de drept enunțată nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum rezultă din datele publice afișate pe portalul Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar asupra aspectelor ce fac obiectul prezentei sesizări instanța supremă nu a statuat, astfel cum rezultă din jurisprudența sa.

17. Curtea de apel a mai precizat că, spre deosebire de art. 519 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevederile art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu mai stabilesc și condiția noutății, iar caracterul imperativ al normelor în discuție exclude orice eventuale aprecieri ale instanței de trimitere cu privire la dificultatea chestiunii de drept, astfel că nu se impune analiza îndeplinirii condițiilor referitoare la aceste aspecte.

Sesizarea Curții de Apel Pitești

18. Această instanță a constatat admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, motivat de faptul că de lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, raportat la art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, cu referire la modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu a unui procuror pensionar ce deține titlul de doctor în drept, respectiv dacă se are în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumului fix stabilit prin Legea-cadru nr. 153/2017, depinde soluționarea pe fond a cauzei.

19. Ca atare, instanța de apel a reținut că problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat, în sensul admiterii, printr-o altă hotărâre prealabilă anterioară (până la data de 11 decembrie 2024).

V. Punctele de vedere ale titularilor sesizărilor

Sesizarea Curții de Apel Timișoara

20. Instanța de trimitere a considerat că sintagma „cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime” din cuprinsul art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 nu are semnificația efectuării actualizării pensiei de serviciu a magistraților prin adiționarea, la valoarea majorată a indemnizației de încadrare, a procentelor avute la data pensionării, calculate asupra acestei baze. Sintagma redată urmărește identificarea sporurilor de avut în vedere în scopul actualizării, în sensul limitării lor la cele avute la data retragerii la pensie a magistratului (în situația în care, între timp, s-ar fi legiferat și alte sporuri ori alți magistrați beneficiau de unele sporuri suplimentare, precum cel de doctorat), iar nu aplicarea procentelor avute la acel moment la indemnizația brută lunară (compusă din cea de încadrare și sporuri) a magistratului aflat în activitate. În acest sens, se reține și existența sumelor compensatorii în ceea ce privește acele sporuri incluse, la data pensionării, în baza de calcul al pensiei magistratului, care, la data când are loc actualizarea pensiei de serviciu, fie nu mai sunt reglementate, fie sunt prevăzute în procent diminuat.

Sesizarea Curții de Apel Pitești

21. Instanța a apreciat în sensul că prevederile art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 trebuie interpretate prin prisma dispozițiilor art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, respectiv să se aibă în vedere acest din urmă cuantum al indemnizației lunare pentru titlul științific de doctor.

22. De asemenea, trebuie avut în vedere scopul acestei prevederi legale; prin aceasta se dorește actualizarea pensiilor de serviciu ale judecătorilor și procurorilor în raport cu indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, iar nu cu alte elemente. Se menționează expres că trebuie avută în vedere indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, iar nu eventualele indemnizații de care a beneficiat pensionarul.

23. Prevederea de mai sus trebuie interpretată raportat la scopul urmărit de legiuitor prin edictarea acesteia, respectiv efectuarea actualizărilor în raport numai cu indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate.

24. Este adevărat că se menționează și că se au în vedere, în procent, sporurile intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și sporul de vechime, însă această prevedere trebuie raportată la cea principală, privind actualizările în raport cu indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate. Sporurile se au în vedere însă în modalitatea în care sunt reglementate pentru un judecător în activitate; nu este menționată menținerea cuantumului sporului, ci a naturii acestuia.

VI. Punctul de vedere al părților

Sesizarea Curții de Apel Timișoara

25. Apelantul-reclamant a susținut că la actualizarea pensiei de serviciu trebuie să se aibă în vedere venitul brut lunar compus din indemnizația de încadrare brută lunară majorată a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, la care se adaugă sporurile în procentul avut de apelant la data pensionării, procent ce se aplică asupra indemnizației majorate.

26. Intimata instituție publică a arătat că în mod corect a apreciat instanța de fond că apelantul-reclamant nu poate beneficia de actualizarea pensiei cu aplicarea de două ori a sporurilor preținse. Diferențele pe care acesta le invocă sunt acoperite prin acordarea sumelor compensatorii, acestea cuprinzând atât sporurile care nu au mai fost reglementate de noile legi ale salarizării, cât și diminuarea sporurilor care s-au păstrat.

Sesizarea Curții de Apel Pitești

27. Reprezentanții apelantului-reclamant și ai părților-intimate instituții publice, la termenul de judecată din data de 4 decembrie 2024, și-au exprimat acordul în sensul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, însă nu au oferit și o motivare.

28. Pârătele-intimate instituții publice nu au depus un punct de vedere cu privire la problema de drept ce urmează a fi dezlegată.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

29. Au fost identificate următoarele orientări jurisprudențiale:

— a fost respinsă cererea de emitere a unei adeverințe cu baza de calcul al pensiei de serviciu, cu includerea în indemnizația brută lunară a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei, respectiv sporul de risc, de toxicitate, de confidențialitate și de doctorat, cu motivarea că sporurile care au intrat în baza de calcul la stabilirea pensiei de serviciu sunt identice cu cele care compun indemnizația brută lunară a unui judecător în funcție, nefiind justificată majorarea indemnizației brute lunare cu sporuri deja calculate în raport cu indemnizația de încadrare (Sentința civilă nr. 2.094 din 14.07.2021 a Tribunalului Alba);

— s-a reținut că este inadmisibilă actualizarea pensiei reclamantei la nivelul majorărilor salariale actuale ale unui procuror în funcție, dar cu păstrarea sporurilor, mai mari, ce se aplicau potrivit vechilor legi de salarizare (Decizia nr. 301/CM din 14.09.2022 a Curții de Apel Constanța);

— sporurile au fost incluse în venitul net realizat avut în vedere la acordarea pensiei, iar luarea din nou în considerare a acestora ar echivala cu un dublu beneficiu nelegitim (Decizia civilă nr. 154/A/2020 a Curții de Apel Cluj);

— nu se poate dispune actualizarea pensiilor prin luarea în considerare a unor sporuri care nu au intrat în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, chiar dacă aceste sporuri au fost introduse în salariul de bază al magistraților în funcție (Decizia civilă nr. 129/R/2013, pronunțată de Curtea de Apel Cluj);

— a fost obligat fostul angajator la eliberarea unor adevărinite prin luarea în considerare a indemnizației de încadrare majorate a unui magistrat în funcție, ce cuprinde și sporul de suprasolicitare neuropsihică inclus între timp în indemnizația de încadrare (deciziile civile nr. 2.422/A/2015 și nr. 158/A/2017 ale Curții de Apel Cluj).

30. Judecătorii Tribunalului Ilfov, ai Tribunalului Iași și ai Tribunalului Buzău și-au exprimat, similar instanței de trimitere, opinia în sensul că sintagma din cuprinsul art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 nu are semnificația efectuării actualizării pensiei de serviciu a magistraților prin adiționarea, la valoarea majorată a indemnizației de încadrare, a procentelor avute la data pensionării, calculate asupra acestei baze, ci urmărește identificarea sporurilor de avut în vedere în scopul actualizării, în sensul limitării lor la cele avute la data retragerii la pensie a magistratului (în situația în care, între timp, s-ar fi legiferat și alte sporuri ori alți magistrați beneficiau de unele sporuri suplimentare, precum cel de doctorat), iar nu aplicarea procentelor avute la acel moment la indemnizația brută lunară (compusă din cea de încadrare și sporuri) a magistratului aflat în activitate. Se reține și existența sumelor compensatorii în ceea ce privește acele sporuri incluse, la data pensionării, în baza de calcul al pensiei magistratului, care, la data când are loc actualizarea pensiei de serviciu, fie nu mai sunt reglementate, fie sunt prevăzute în procent diminuat.

31. În același sens este și opinia judecătorilor de la nivelul Tribunalului București, cu referire la Decizia nr. 65 din 2 octombrie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în sensul că actualizarea pensiei de serviciu, prevăzută de art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, presupune existența unei indemnizații brute lunare majorate pe care o primește magistratul aflat în activitate, iar aceasta nu poate conduce la adăugarea la valoarea majorată a indemnizației de încadrare a cuantumurilor sporurilor avute la data pensionării, întrucât s-ar realiza o dublă valorificare a sporurilor. Luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu a magistraților și a sporului de vechime, operațiune prevăzută de art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 pentru actualizarea pensiei de serviciu, nu presupune adăugarea sporurilor la indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, dacă respectivele sporuri au fost introduse, prin modificări legislative ulterioare, în indemnizația brută.

32. De asemenea, judecătorii Tribunalului Vaslui opinează, la rândul lor, în sensul că stabilirea ca bază de raportare pentru pensia de serviciu a indemnizației brute lunare a unui magistrat în activitate implică excluderea acelor sporuri care au fost incluse prin legislația ulterioară acordării pensiei în indemnizația brută lunară a unui magistrat în funcție. Interpretarea contrară ar duce la un rezultat contrar dispoziției legale, anume la stabilirea unei baze de calcul superioare celei legale (prin aplicarea la indemnizația de încadrare a procentului aferent sporurilor anterior reglementate).

33. O opinie teoretică diferită a fost formulată la nivelul Tribunalului Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal, sintagma arătată

interpretându-se în sensul că, la luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime, acestea se adaugă la indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței/parchetului, indiferent dacă respectivele sporuri au fost sau nu introduse, prin modificări legislative ulterioare, în indemnizația brută.

34. În ceea ce privește a doua sesizare, instanța de trimitere a prezentat ea însăși jurisprudență identificată la nivelul Curții de Apel Pitești, prin încheierea de sesizare înregistrată în Dosarul nr. 3.037/1/2024, două hotărâri fiind relevante cu privire la problema de drept ce se solicită a fi dezlegată:

— Decizia civilă nr. 3.390 din 23.09.2019, pronunțată în Dosarul nr. 5.268/109/2018, prin care s-a reținut că normele cuprinse la art. 85 alin. (2) sunt norme de favoare pentru pensionarul magistrat, pentru că acesta poate să își păstreze pensia aflată în plată, dacă în urma actualizării rezultă un quantum mai mic, ceea ce presupune respectarea drepturilor câștigate la data înscrierii la pensie, inclusiv a sporurilor de care beneficia persoana în cauză; la data înscrierii la pensie, sporul pentru titlul științific de doctor, în procent de 15% din indemnizația brută lunară a unui procuror, era reglementat în condiții mai avantajoase față de indemnizația acordată pentru acest titlu, de 50% din nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, prevăzută de art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017; reglementarea diferită obliga Casa Județeană de Pensii Argeș să dea eficiență dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, în sensul de a se păstra în plată pensia de serviciu calculată în raport cu sporul de 15% și pe viitor, dreptul fiind acordat în condiții mai favorabile reclamantei;

— Decizia civilă nr. 3.005 din 25.06.2021, pronunțată în Dosarul nr. 6.953/109/2019, prin care s-a apreciat că, stabilind obligația de a se lua în considerare, în procent, sporurile intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, legea nu distinge după cum acestea se mai află în plată ca sporuri la personalul în activitate ori sub altă formă, ca aceea a indemnizației lunare pentru titlul științific de doctor de 50% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, prevăzută de art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017; art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 nu condiționează luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu de menținerea în plată sub aceeași formă de spor pentru personalul în activitate la data actualizării pensiei de serviciu; forma sub care se află în plată drepturile bănești ale judecătorilor aflați în activitate, drepturi ce alcătuiesc indemnizația brută lunară, constituie unul dintre factorii calculului ce urmează a se realiza spre a se stabili dacă prin actualizare pensia de serviciu aflată în plată se majorează ori se menține la același quantum. La acest factor este prevăzută obligația utilizării în procent a sporurilor intrate în baza de calcul la momentul acordării pensiei de serviciu.

35. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a menționat că, la nivelul Secției judiciare, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii asupra problemei de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale

36. Prin Decizia nr. 65 din 2 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 8 decembrie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 3.639/99/2016, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, și s-a stabilit: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, actualizarea

pensiei de urmaș în temeiul art. 84 alin. (3) din același act normativ se realizează prin raportare exclusiv la indemnizația de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, indiferent de modalitatea de stabilire a cuantumului acesteia.”

37. Prin Decizia nr. 34 din 24 aprilie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 590 din 29 iunie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.115/90/2020, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept ce vizează interpretarea sintagmei „indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime” din art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, odată cu intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

38. Prin Decizia nr. 15 din 15 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 15 aprilie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea — Secția I civilă în Dosarul nr. 445/111/2020, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Lămurirea modalității de actualizare a bazei de calcul a pensiei fostului magistrat care a beneficiat la data pensionării de o sumă compensatorie în cuantum de 15% din indemnizația brută lunară pentru titlul de doctor, prin aplicarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 raportat la dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea nr. 153/2017 de către Înalta Curte de Casație și Justiție”.

39. Prin Decizia nr. 21 din 27 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 379 din 3 mai 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă în Dosarul nr. 9.116/109/2021, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, cu referire la art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, privind modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu a unui judecător ce deține titlul științific de doctor în drept, respectiv dacă se are în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumul fix stabilit prin Legea-cadru nr. 153/2017.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

40. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

41. Potrivit art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal. (...) prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.

42. Conform art. 2 alin. (1) din același act normativ, „Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”, iar, potrivit art. 4, „Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie”.

43. Astfel, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, care să privească fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice;

b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;

c) să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

44. Spre deosebire de condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile circumscrise prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în procedura reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită, iar Înalta Curte de Casație și Justiție poate fi sesizată și de către completele de judecată investite cu soluționarea cauzelor în primă instanță sau în calea de atac, fiind eliminată condiția sesizării doar de către completele de judecată ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale curților de apel sau ale tribunalelor care sunt investite cu soluționarea cauzelor în ultimă instanță.

45. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în sesizările formulate în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă — dreptul comun în materie — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să aibă ca obiect o chestiune de drept ce necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării (a se vedea Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015, Decizia nr. 10 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 5 iulie 2016, și Decizia nr. 19 din 21 octombrie 2024, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1223 din 5 decembrie 2024).

46. În sesizările formulate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 trebuie avut în vedere preambulul acestui act normativ în care s-a ținut seama de „faptul că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor *chestiuni dificile de drept*”.

47. Totodată, s-a mai statuat că acea chestiune de drept supusă dezlegării trebuie să fie o chestiune care ridică serioase dificultăți de interpretare a unor dispoziții legale imperfecte, lacunare ori contradictorii, dificultăți decurgând din neclaritatea normei, de caracterul incomplet al acesteia, susceptibil de mai multe sensuri ori accepțiuni deopotrivă de justificate față de imprecizia redactării textului legal (a se vedea Decizia nr. 16 din 26 septembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 9 februarie 2017, și Decizia nr. 9 din 29 mai 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 988 din 13 decembrie 2017).

48. Dimpotrivă, chestiunea de drept aptă a fi dezlegată prin mecanismul hotărârii prealabile nu poate consta în realizarea unor operațiuni de interpretare și aplicare a unui text de lege în raport cu circumstanțele particulare ce caracterizează fiecare litigiu; chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită trebuie să aibă ca obiect interpretarea unor dispoziții legale, iar nu modul concret de aplicare a acestora la situații specifice.

49. Pe de altă parte, s-a mai statuat că în materia Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, independent de claritatea normelor a căror lămurire se solicită, trebuie verificat riscul dezvoltării unei jurisprudențe neunitare, dificultatea problemei de drept fiind influențată și de acest risc, din perspectiva nevoii de asigurare a uniformității jurisprudențiale în litigii care pot fi replicate la un număr considerabil de subiecți și care pot genera un impact direct și considerabil asupra bugetului general consolidat în cazul unei jurisprudențe neunitare (a se vedea Decizia nr. 70 din 11 noiembrie 2024, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1275 din 18 decembrie 2024).

Sesizarea Curții de Apel Timișoara

50. În raport cu condițiile necesare pentru validitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, astfel cum au fost conturate în evoluția jurisprudențială a Înaltei Curți de Casație și Justiție, trebuie observat, mai întâi, că o întrebare cu conținut similar sesizării Curții de Apel Timișoara a mai fost adresată instanței supreme în cadrul mecanismului prevăzut de art. 519 din Codul de procedură civilă, respectiv problema „interpretării sintagmei «indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime» din art. 85 alin. (2) al Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, odată cu intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare”. Această problemă a fost ridicată într-un litigiu vizând actualizarea pensiei de serviciu, în contextul în care prima instanță luase în considerare includerea unor sporuri, precum cel de risc și suprasolicitare neuropsihică și cel de confidențialitate, în indemnizația de încadrare brută lunară, rezultând majorarea acesteia, iar reclamantul susținea că la actualizarea pensiei de serviciu trebuie să se aibă în vedere venitul brut lunar compus din indemnizația de încadrare brută

lunară majorată, la care se adaugă sporurile în procentul avut la data pensionării, procent ce se aplică asupra indemnizației majorate.

51. Prin Decizia nr. 34 din 24 aprilie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea antemenționată, reținându-se, în primul rând, că „*lămurirea acestei sintagme nu poate fi însă disociată de circumstanțele particulare ale cauzei a căror evaluare ar permite stabilirea elementelor bazei de calcul în funcție de care se actualizează pensia de serviciu a reclamantului*”, că „*instanța de trimitere nu solicită o dezlegare de principiu dedusă din interpretarea unei norme lacunare sau neclare, ci chiar rezolvarea cauzei deduse judecății*” și că „*sesizarea trebuie să vizeze exclusiv probleme de interpretare a legii, operațiunile de identificare și aplicare a textelor de lege incidente la circumstanțele ce caracterizează fiecare litigiu neputând fi transferate completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile*” (a se vedea paragrafele 66-68 din decizie). S-a mai reținut, în al doilea rând, neîndeplinirea condiției noutății chestiunii de drept, în contextul evocării unor hotărâri judecătorești pronunțate de instanțe în cauze similare.

52. Dacă, în ceea ce privește neîndeplinirea condiției noutății chestiunii de drept, aceasta nu mai poate constitui un fine de neprimire a unei sesizări formulate în cadrul mecanismului prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cum este cea de față, cerința noutății fiind eliminată dintre condițiile de admisibilitate a sesizării, așa cum s-a arătat mai sus (paragraful 44), rămâne, totuși, în continuare în vigoare cerința încadrării problemei de drept supuse analizei în hotarele definiției „chestiunii de drept”, astfel cum a fost dezvoltată în practica instanței supreme, respectiv o chestiune dificilă de interpretare a unor dispoziții legale imperfecte, lacunare ori contradictorii, iar nu operațiunea de identificare și aplicare a textelor de lege incidente la circumstanțele litigiului.

53. Prin urmare, viciul neîndeplinirii acestei din urmă cerințe, identificat în cazul sesizării respinse ca inadmisibilă prin Decizia nr. 34 din 24 aprilie 2023, mai sus amintită, se regăsește și în cazul sesizării de față, ce are ca obiect o întrebare identică.

54. Pe de altă parte, jurisprudența relevantă și opiniile teoretice exprimate de instanțele chestionate converg aproape unanim cu punctul de vedere exprimat de instanța de trimitere spre dezlegarea chestiunii de drept ce face obiectul prezentei sesizări, în sensul că sintagma „cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime” din cuprinsul art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 nu are semnificația efectuării actualizării pensiei de serviciu a magistraților prin adăugarea, la valoarea majorată a indemnizației de încadrare, a procentelor avute la data pensionării, cu titlu de sporuri, calculate asupra acestei baze, ci urmărește identificarea sporurilor de luat în considerare la actualizare, în sensul limitării lor la cele avute la data retragerii la pensie a magistratului, în situația în care între timp s-ar fi legiferat și alte sporuri ori alți magistrați beneficiau de unele sporuri suplimentare, cum este cel de doctorat. Nu se urmărește aplicarea procentelor avute la momentul retragerii la pensie a magistratului la indemnizația brută lunară, care se compune din cea de încadrare și sporuri; nu se poate face abstracție de existența unor sume compensatorii în ceea ce privește acele sporuri incluse la data pensionării în baza de calcul al pensiei magistratului, care la data la care are loc actualizarea pensiei de serviciu fie nu mai sunt reglementate, fie sunt prevăzute în procent diminuat.

55. Potrivit considerentelor Deciziei nr. 65 din 2 octombrie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept,

paragrafele 91-95, „*prin Legea-cadru nr. 330/2009, legiuitorul (...) a stabilit cu caracter de principiu luarea în considerare a sporurilor (...), acestea regăsindu-se la un nivel acceptat, potrivit principiilor acestei legi, în salariul brut sau, după caz, în salariul de bază, în solda funcției de bază sau în indemnizația lunară de încadrare [art. 3 lit. c)]*”, iar „*în aplicarea acestui principiu și pentru atingerea dezideratului de unificare a sistemului de salarizare, prin reducerea semnificativă a sporurilor cu caracter special acordate diferitelor categorii de personal din sectorul bugetar, în materia salarizării magistraților o parte din sporurile recunoscute au fost incluse în indemnizația de încadrare brută lunară, rezultând o majorare a cuantumului acesteia*”, concluzia fiind aceea că, „*potrivit art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, pensia de urmaș stabilită în baza art. 84 din același act normativ se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței (...) fără a distinge cu privire la modalitatea care a determinat o asemenea majorare*”, adică inclusiv în situația majorării indemnizației prin includerea sporurilor.

56. Pe cale de consecință, în opiniile exprimate de instanțe, la operațiunea de actualizare a pensiilor de serviciu a judecătorilor și procurorilor, prevăzută de art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu a magistraților și a sporului de vechime nu presupune adăugarea încă o dată a acestor sporuri la indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, dacă respectivele sporuri au fost deja introduse, între timp, prin modificări legislative ulterioare acordării pensiei de serviciu, în indemnizația brută; adăugarea la valoarea majorată a indemnizației de încadrare a cuantumurilor sporurilor avute la data pensionării ar conduce la o dublă valorificare a sporurilor. Stabilirea indemnizației brute lunare a unui magistrat în activitate ca fiind baza de raportare pentru calcularea pensiei de serviciu implică excluderea adăugării suplimentare a acelor sporuri care au fost deja incluse, prin legislația ulterioară acordării pensiei, în indemnizația brută lunară a unui magistrat în funcție.

57. Prin urmare, dat fiind că din punctele de vedere comunicate și practica judiciară relevantă nu se conturează riscul unei jurisprudențe neunitare în materie, care să facă necesară angajarea mecanismului de unificare a practicii, rezultă că nici din perspectiva condiției dificultății chestiunii de drept sesizarea nu este admisibilă.

Sesizarea Curții de Apel Pitești

58. În ceea ce privește sesizarea Curții de Apel Pitești, se constată că întrebarea trimisă se referă la o varietate particulară a problemei cu caracter mai general ridicată de Curtea de Apel Timișoara în prima sesizare, aducând în discuție modul de interpretare a aceleiași sintagme din art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, în ipoteza punctuală a unui procuror pensionar ce deține titlul de doctor în drept, în contextul art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, respectiv dacă trebuie avut în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumul fix stabilit prin Legea-cadru nr. 153/2017.

59. Fiind vorba despre o chestiune de aplicare particulară, într-o situație specifică (cea a unui procuror care a beneficiat de spor pentru titlul de doctor), a aceleiași probleme de interpretare a art. 85 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017, cu privire la care deja s-a constatat, mai sus, neîndeplinirea cerinței existenței unei chestiuni reale de drept, cu atât mai mult trebuie reținut că problema ridicată prin sesizarea Curții de Apel Pitești nu tinde la o dezlegare de principiu dedusă din interpretarea unei norme lacunare sau neclare, ci urmărește chiar rezolvarea în drept a cauzei deduse judecătii, în raport cu circumstanțele sale particulare, și obținerea modului concret în care trebuie

coroborate normele legale aplicabile situației de fapt, operațiune ce excedează atribuțiilor completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

60. În același sens se observă că sesizări cu conținut similar au mai fost formulate anterior și respinse ca inadmisibile prin decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

61. Astfel, prin Decizia nr. 15 din 15 martie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a fost respinsă sesizarea Curții de Apel Oradea referitoare la „lămurirea modalității de actualizare a bazei de calcul a pensiei fostului magistrat care a beneficiat la data pensionării de o sumă compensatorie în cuantum de 15% din indemnizația brută lunară pentru titlul științific de doctor, prin aplicarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare”, reținându-se că „*divergența de interpretare ce există între reclamantă și pârâtă, specifică procesului civil, nu este de natură a demonstra dificultatea acestei operațiuni logico-juridice, iar o analiză a normelor legale incidente în cauză demonstrează că acestea sunt clare, accesibile și previzibile, iar aplicabilitatea normelor în discuție nu ridică vreo minimă problemă de interpretare, aspect ce rezultă, de altfel, din opțiunea neîndoielnică exprimată de instanța de trimitere*” (paragraful 78 din decizie) — opțiunea de interpretare la care s-a făcut referire fiind formulată în sensul că trebuie avută în vedere „*situația salarială a unui judecător în activitate, aflat în condiții identice de funcție, vechime și grad cu apelanta la data pensionării*” (paragraful 55 din decizie).

62. De asemenea, prin Decizia nr. 21 din 27 martie 2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea referitoare la „interpretarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu referire la art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, privind modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu a unui judecător ce deține titlul științific de doctor în drept, respectiv dacă se are în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumul fix stabilit prin Legea-cadru nr. 153/2017”, motivat de faptul că „*formularea în acești termeni a sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile (...) nu urmărește, în realitate, o interpretare și o dezlegare de principiu a unor norme neclare, lapidare, incoerente, ci, dimpotrivă, pune o problemă de identificare a normei incidente, față de succesiunea legilor în timp*”, fiind atribuit instanței de trimitere, „*în virtutea plenitudinii ei de jurisdicție, de a stabili norma juridică aplicabilă cauzei deduse judecătii*” (paragrafele 70 și 71 din decizie).

S-a mai constatat că „*dispoziția legală supusă interpretării, art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 (...), nu prezintă nicio neclaritate în redactarea și conținutul ei, aceasta reglementând în termeni clari, neechivoci, modalitatea de actualizare a pensiilor de serviciu ale judecătorilor și a pensiilor de urmaș prevăzute la art. 84 din aceeași lege, ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime*” (paragraful 67 din decizie).

În fine, s-a reținut că „*din încheierea de sesizare pronunțată de instanța de trimitere nu rezultă dificultatea de interpretare, caracterul îndoielnic, lacunar sau neclar al prevederilor art. 85*

alin. (2) din Legea nr. 303/2004 raportat la dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, fiind precizată opțiunea provizorie a completului în sensul actualizării pensiilor de serviciu ale judecătorilor cu luarea în considerare a cuantumului de 50% din nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, în condițiile art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017” (paragraful 68).

63. Este adevărat că, în cauza de față, instanța de trimitere justifică formularea unei noi sesizări cu același obiect prin invocarea unui temei nou în baza căruia cere lămurirea întrebării sale, respectiv cel al art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, care a renunțat la condiția noutății chestiunii de drept. Cu toate acestea, cerința existenței unei chestiuni reale de drept, în aceleași coordonate cu cele necesare unei sesizări valide în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, se menține, iar jurisprudența anterioară a Completului pentru dezlegarea unei chestiuni de drept cu privire la problema supusă analizei a constatat deja neîndeplinirea acestei condiții.

64. Trebuie remarcat, totodată, că punctul de vedere exprimat de instanța de trimitere cu privire la problema de drept ridicată converge cu modalitatea de interpretare propusă de instanțele de trimitere din cele două sesizări anterioare respinse, anume că trebuie avută în vedere „*situația salarială a unui judecător în activitate, aflat în condiții identice de funcție, vechime și grad cu apelanta la data pensionării*” și „*în sensul actualizării pensiilor de serviciu ale judecătorilor cu luarea în considerare a cuantumului de 50% din nivelul salariului de bază*

minim brut pe țară garantat în plată, în condițiile art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017”, deciziile instanței supreme de respingere ca inadmisibile a respectivelor sesizări făcând referire la aceste interpretări ale instanțelor de trimitere ca fiind o opțiune neîndoielnică.

65. Or, această convergență a punctelor de vedere exprimate întărește, o dată în plus, concluzia deciziilor anterioare în sensul că normele legale incidente în cauză sunt clare, accesibile și previzibile și nu ridică dificultăți de interpretare.

66. În privința celor două hotărâri judecătorești indicate de instanța de trimitere ca exprimând în practică un punct de vedere contrar, se observă că acestea par a fi izolate și au fost pronunțate anterior deciziilor nr. 21 din 27 martie 2023 și nr. 15 din 15 martie 2021 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

67. Prin urmare, se reține, pe de o parte, că revine instanței de trimitere să stabilească, în concret, norma de drept aplicabilă raportului juridic dedus judecății, în funcție de succesiunea legilor în timp, și să realizeze operațiunile de coroborare a unor norme aflate în concurs, neputând delega aceste atribuții instanței supreme, pe calea mecanismului hotărârii prealabile. Pe de altă parte, ținând cont de deciziile relevante pronunțate anterior de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, amintite mai sus, nu este îndeplinită condiția privind existența unei dificultăți de interpretare a prevederilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 raportat la dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017.

68. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 3.121/30/2022 și de Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.624/90/2022, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

— interpretarea sintagmei „*indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime*” din art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, odată cu intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și anume dacă luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime presupune adăugarea acestora la indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, indiferent dacă respectivele sporuri au fost sau nu introduse, prin modificări legislative ulterioare, în indemnizația brută, și, respectiv,

— interpretarea dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, cu referire la art. 14 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, referitor la modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu a unui procuror pensionar ce deține titlul de doctor în drept, respectiv dacă se are în vedere procentul de 15% de la momentul ieșirii la pensie sau cuantumul fix stabilit prin Legea-cadru nr. 153/2017.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 3 martie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Popescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.910	800	290
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.450		320
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	5.180		470
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	990		110
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.960		360
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.680		340
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.270		120

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

Pentru comenzi, accesați www.monitoruloficial.ro, Magazin online, Monitorul Oficial — apariții și abonamente.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	140 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2025.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

